

શ્રીચોતરાગાય નમઃ ॥

આલોચના પાઠ'

(ગુજરાતી શબ્દાર્થ અને ભાવાર્થ સહિત.)

ભાષાંતર કર્તા—

શ્રીમતી જૈનમહિલારત્ન કલિતાબ્દેન, મુંબાઈ.

પ્રકટકર્તા—

મૂલચંદ કસનદાસ કાપડિયા,
દિગંબર જૈન પુસ્તકાલય, ચંદાવાડી-સુરત.

‘જૈન વિજય’ પ્રિ. પ્રેસ, ખપાટીયા ચકલા-સુરતમાં
મૂલચંદ કસનદાસ કાપડિયાએ છાપ્યું.

ત્રીજી આવૃત્તિ] વીર સં. ૨૪૪૩] પ્રત ૧૦૦૦

કિ. રૂ. ૦-૧-૬.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૫૩૯:૪૯૪

૧૩૮૦૫
પ્રસ્તાવના.

—૪૪—

આલોચના પાઠનું ગુજરાતી ભાષાંતર અંકદેશ્વર (નવાસી
શ્રીમતે) લલિતાબહેને તૈયાર કરી ૧૭ વર્ષ ઉપર પ્રકટ કર્યું
હતું જે ગુજરાતની પાઠશાળાઓ અને ગુજરાતના બાઈઓ
તથા બહેનોને બહુ ઉપયોગી થઈ પડ્યું હતું જેથી એની
બીજી આવૃત્તિ ૬ વર્ષ ઉપર થેઠ લલ્લુભાઈ લક્ષ્મીચંદ
ચોકસીએ પ્રકટ કરી હતી અને તે પણ હાલ કેટલાક સમ-
યથી એક પણ પ્રત સિલકમાં ન રહેવાથી પાઠશાળામાં
વિદ્યાર્થીઓને ઘણીજ હરકત પડતી હતી જેથી બહેન લલિતા-
બહેનની સંમતિ લઈને એની આ ત્રીજી આવૃત્તિ પ્રકટ કરી
છે. આશા છે કે ગુજરાતના બાઈઓ અને બહેનો એનો
અવશ્ય લાભ લેશે.

વીર સં. ૨૪૫૩

પોષ વદ ૧૧

સુરત.

લી. સેવક,

મૂલચંદ કસનદાસ કાપડિયા.

પ્રકાશક.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાશ્મિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૮૦૫ વર્ગીક .

પુસ્તકનું નામ આશીયના ૫૧૬

વિષય ૫૨૪: ૪૪૪

ॐ नमः सिद्धेभ्यः ।

आलोचना पाठ.

(गुजराती अर्थ सहित.)

होहा.

वन्दूं पांचो परम गुरु, चौवीसो जिनराज ।
करूं शुद्ध आलोचना, सिद्ध करनके काज ॥१॥

शब्दार्थ.

वन्दूं=नमस्कार करूं छुं.
परमगुरु=परमेष्टी=अर्हंत,
सिद्धल, आचार्यल,
उपाध्यायल, सर्व-
साधुल.
जिनराज=तीर्थंकर, अर्हंत,
जे वीतराग,^१ सर्वज्ञ,^२

अने हितोपदेशक^३
होय ते.
शुद्ध=अरा अंतःकरणीय.
आलोचना=परमावे,
सिद्ध करनके=कार्य साधवाने
(भोक्षपद भोगवाने)
काज=भाटे.

१ वीतराग-अठार दोष रहित-दोषनां नाम-राग, द्वेष, लोभ, तरस,
मोह, शिंता, घडपण, जन्म, मरण, जेद, स्वेद, भद,
राग, लय, रति, विस्मय, निद्रा, शोक.

२ सर्वज्ञ-त्रिकाक्षशाली-सर्व सर्वज्ञ तीर्थंकर होता नथी. तीर्थंकर
अधा सर्वज्ञ होय.

३ हितोपदेशी-संसार-दुःखमांथी छोडी भोक्ष प्राप्त करे तेवो उपदेश
देनार.

(૨)

ભાવાર્થ—પંચપરમેષ્ઠિને અને ચોવીસ તીર્થ કરને નમસ્કાર કરું છું. કાર્ય સાધવાને ખરા અંતઃકરણથી પસ્તાવો કરું છું*.

મનહરણુ છંદ.

સુનિયે જિન અરજં હમારી, હમ દોષ કિયે અતિ ભારી ।
તિનકી અવ નિર્વૃત્તિ કાજ, તુમ શરણ લિયો જિનરાજ ॥

શબ્દાર્થ.

સુનિયે=સાંભળો.

અર્જ=પ્રાર્થના.

હમ=અમે.

દોષ=પાપ.

કિયે=કર્યાં.

તિનકી=તેના.

અખ=હવે.

નિર્વૃત્તિ=નિવારણ, દૂર કરવા.

તુમ=તમારો.

શરણુ=આશરો.

લિયો=લીધો.

ભાવાર્થ—હે જિનેશ્વરજી, હમારી પ્રાર્થના સાંભળો; ત્હમે ઘણાં મોટાં પાપ કર્યાં છે, તેના નિવારણ માટે હે ભગવન, હમણાં તમારો આશરો લીધો છે.

एक बे ते चौ इन्द्री वा, मन रहित सहित जे जीवा ।

तिनकी नहीं करुणाधारी, निर्दय हो घात विचारी ॥२॥

* ખીજો અર્થ—ખરા અંતઃકરણથી આલોચના પાઠ રચું છું.

(એ) કાર્ય સાધવાને પંચ પરમેષ્ઠિને અને ચોવીસ તીર્થ કરને નમસ્કાર કરું છું.

(૩)

શબ્દાર્થ.

ધન્દ્રી^૧=ધન્દ્રીવાલા.

મન સહિત=અસંજી, મન વગરના.

સહિત (મન)=સંજી, મનવાલા.

કરુણા=હયા.

નિર્દય=દુષ્ટ.

ચિત્તારિ=મન કર્યું.

વા=અથવા.

હો=થઇને.

ધારી=(ધારણ) કરી.

ધાત=હિંસા.

ભાવાર્થ—એક, બે, ત્રણ, ચાર ધન્દ્રીવાળા અથવા (પાંચ ધન્દ્રીવાળા) સંજી અસંજી જીવ છે; તેની હયા કરી નહિં; અને દુષ્ટ થઇને તેની હિંસામાં મન કર્યું.

સમરમ્ભ સમારંભ આરંભ, મન વચ તનુ કીનો પ્રારંભ ।

કૃતિ કરિત મોદન કરકે, ક્રોધાદિ ચતુષ્ટય ધરકે ॥૩॥

શત આઠ જો ઇન મેદનતે, અઘ કીને પરછેદનતે ।

તીનકી ક્યા કહોં કહાની, તુમ જાનત કેવલજ્ઞાની ॥૪॥

૧ ધન્દ્રી પાંચ છે—૧ ચામડી, ૨ જીભ, ૩ નાક, ૪ આંખ,

૫ કાન, (સ્પર્શ રસ ઘ્રાણ ચક્ષુ શ્રોત્ર).

એક ધન્દ્રીવાલા જીવને કૃત સ્પર્શ ધન્દ્રી હોય છે. દાખલા—પૃથ્વી, જલ, પવન, તેજ, વનસ્પાતના જીવ.

બે ધન્દ્રી જીવને સ્પર્શ રસ હોય છે. દા. ચેલ, પોરા વિગેરે. ત્રણ ધન્દ્રી જીવને સ્પર્શ રસ ઘ્રાણ હોય છે. દા. કીડી, માંકડ વિગેરે. ચાર ધન્દ્રી જીવને સ્પર્શ રસ ઘ્રાણ ચક્ષુ હોય છે. જેવા કે—માખી, મચરો વિગેરે. પાંચ ધન્દ્રીવાલાના બે ભેદ—૧ મનવાલા. ૨ મન વગરના. મન વગરનાનો દાખલો—સમુદ્રમાં એક જાતનો મચ્છ જાય છે તે; એક જાતનો પોપટ; મન સહિત=સંજી=મનુષ્ય, પશુ વિગેરે.

શબ્દાર્થ.

સમરંભ=હિંસા થાય એવાં	ચતુષ્ટય=ચાર.
કામને માટે પકકે	ધરકે=લાવીને, ને લીધે.
વિચાર થવો.	શત આઠ=૧૦૮
સમારંભ=હિંસા થાય એવાં	ઈન લેહનતે=એ રીતે, એ
કામનાં સાધન મેળવવાં.	પ્રમાણે.
આરંભ=હિંસા થાય એવાં કા-	જ્ઞાનત=જાણે છે.
મની શરૂઆત કરવી.	અધ=પાપ.
કૃતિ=ચોતે કરી.	કીને=કયાં.
કારિત=ખીજ પાસે કરાવી.	પર=ખીજને.
મોહન કરકે=ટેકા આપી તેને	છેહનતે=દુઃખ દેવાથી.
માટે ખુશી થઈ.	કહાની=વાત.
વચન=શબ્દથી, મોઢેથી.	કયા=શું.
તનુ=શરીરથી.	કેવલજ્ઞાની=સર્વજ્ઞ.
ક્રોધાદિ=ક્રોધ, માન, માયા,	
લોભ.	

ભાવાર્થ—ક્રોધ, માન, માયા, લોભને લીધે ચોતે કરી, ખીજ પાસે કરાવી કે તેને ટેકા આપી (એટલે $૪ \times ૩ = ૧૨$ પ્રકારે) મનથી વચનથી કે શરીરથી (એટલે $૧૨ \times ૩ = ૩૬$ પ્રકારે) હિંસા થાય એવા કામ માટે પાકો વિચાર થયો, તેને માટે સાધન મેળવ્યાં અથવા તેની શરૂઆત કરી (એટલે $૩૬ \times ૩ = ૧૦૮$) એ પ્રકારે પારકાને દુઃખ દેવાથી જે પાપ કયાં તેની શું વાત કહું ? હે સર્વજ્ઞ ભગવાન ! તે તમે જાણો છો.

(૫)

વિપરીત એકાંત વિનયકે, સંશય અજ્ઞાન દુનયકે ।

વશ હોય બહુરિ અઘ કીને, વચસે નહિ જાત કહીને ॥૨॥

શબ્દાર્થ.

૧ વિપરીત=ઉલટાપણું	૫ અજ્ઞાન=જ્ઞાન (ધર્મ કર્મ) થી અજાણપણું
૨ એકાન્ત=એક ગુણ પકડી મત કરવો તે.	દુનયકે=મિથ્યાત્વને—મિથ્યા દર્શનને
૩ વિનય=ખરા ખોટાને સ- રખું માનવું તે,	વશ હોય=ને તાબે થઈ, ને લીધે
૪ સંશય=શંકા	બહુરિ=ઘણાએ જાત=શકાય કહીને=કહી બચસે=મોઢેથી

૧ વિપરીત—યજ્ઞમાં જીવની ધાત કરે તે સ્વર્ગે જાય ! જળ ગાળીને પીવું, વળી વહેતી નદીમાં વાંધો નહી. શરીર ધોઈ ચર્મ પર જેસી પુનઃ પાઠ કરવા વિગેરે.

૨ એકાન્ત—બુદ્ધમુનિ કર્મવશ ચારિત્રથી બ્રષ્ટ થયા, તેને પિહિતાશ્રવ ગુરુએ છોટોપસ્થાપના લેવા કહ્યું પણ હઠને લીધે બુદ્ધ મુનિએ માન્યું નહીં, જુદો ધર્મ કાઢ્યો, લાલ કપડાં પહેયાં તેમજ અશુદ્ધ વસ્તુ પણ પાત્રમાં પડી એટલે શુદ્ધ માની.

૩ વિનય—સારા કે નકારા દેવ, શાસ્ત્ર અને ગુરુને સરખા માનવા, દષ્ટાંત કે પંચાગ્નિ તપ કરનાર, હાથમાં પત્થર લઈ ઉંચો રાખી તપ કરનારની સેવા કરવી.

૪ સંશય—જુદા જુદા ધર્મ જોઈને કોઈપણ નિશ્ચય નહી કરવો અને બધામાં શંકા કરવી.

૫ અજ્ઞાન—જૈન મતથી ઉલટુંજ ચાલવું—મુસલમાન રાત્રે ખાય ! પુનર્જન્મ નથી ! વિગેરે.

(૬)

ભાવાર્થ—વિપરીત, એકાન્ત, વિનય, સંશય, અને અજ્ઞાન (એ પાંચ) મિથ્યાત્વને લીધે ઘણાંએ પાપ કર્યા; તે મોઢથી ઠહી શકાય એમ નથી.

કુગુરોંકી સેવા કીની, કેવલ અદયાકર મીની ।

તામેં મિથ્યાત્વ બઢાયો, ચહું ગતિમેં દોષ ઉપાયો ॥૬॥

શબ્દાર્થ.

કુગુરોંકી=પાખંડી ગુરૂની.

કેવલ=તદન, ફક્ત.

અદયા=નિર્દયતા.

કર=થી, માં.

ઉપાયો=મેળવ્યો.

લીની=લીંઝયલો, લવલીન.

મિથ્યાત્વ=મિથ્યા દર્શન.

બઢાયો=વધાયો.

ચહુંગતિ=નરક, તિર્યંચ, મ-

નુબ્ય અને દેવગતિ.

દોષ=પાપ.

ભાવાર્થ—તદન નિર્દયતામાં લવલીન પાખંડી ગુરૂની સેવા કરી, તેમાં મિથ્યાત્વ વધાયો અને ચારે ગતિમાં ભ્રમણ કરીને પાપ મેળવ્યું.

હિંસા પુન જૂઠ જો ચોરી, પરવનિતાસે દગ જોડી ।

આરમ્મ પરિગ્રહ મીને, પન પાપ સો યાવિધિ કીને ॥૭॥

શબ્દાર્થ.

હિંસા=પ્રમત્ત (ગફલત) થી

પ્રાણોનો વિયોગ કરવો.

બૂઝ=અસત્ય વચન.

ચોરી=આપ્ત વગર ॥ વસ્તુ લઈ લેવી તે.

પરિગ્રહ=પર પદાર્થ પર અમલત્વ રૂપ પરિણામ.

(૭)

યાવિધિ=આવી રીતે.

પુન=વળી.

વનિતા=ઝી.

હગ=હટ્ટિ.

જેડી=મેળવી.

લીને=લીન.

ભાવાર્થ—હિંસા (કરી,) અસત્ય વચન, (બોલ્યો), ચોરી (કરી), પારકી ઝી સાથે હટ્ટિ મેળવી, પરિશ્રદ્ધથી થતી હિંસામાં લીન રહ્યો, આવી રીતે પાંચ પાપ કર્યાં. ૧

સ્પર્શ રસન ઘ્રાણનકો, દગકાન વિષય સેવનકો ।

બહુ કર્મ કિયે મનમાને, કુછ ન્યાયાન્યાય ન જાને ॥૮॥

શબ્દાર્થ.

સ્પર્શ=અડકવાની શક્તિ

રસ=ચાખવાની શક્તિ

ઘ્રાણન=સુંઘવાની શક્તિ.

વિષયસેવનકો=રાસના ભોગ-
વવાને.

મનમાને=મરજીમાં આવે તેવા

કુછ=કંઈ

ન્યાયાન્યાય=ખરું ખોટું.

ભાવાર્થ—અડકવાની, ચાખવાની, સુંઘવાની, જોવાની અને સાંભળવાની વાસનાઓ ભોગવી મરજીમાં આવે તેવા ઘણાંએ કર્મ (પાપ) કર્યાં તેમાં કંઈ ખોટું જાણ્યું નહિ.

૧ માટે આવકે એ પાંચ પાપને સ્થૂલપણે ત્યાગવાં જોઈએ. તેમ થાય તો પાંચ અણુવ્રત પાડ્યા કહેવાય. એ દરેક પાળતાં પાંચ અતિયાર છોડવાના છે તે રત્નકરણદ્વારા આવકાર્યાર જોઈ ત્યજવા. પરિશ્રદ્ધ ૨૪ પ્રકારના છે તેમાંથી ૧૪ અંતરંગ તે ૧૦ બહિરંગ. એ બહિરંગ (ક્ષેત્ર, મકાન, હિરણ્ય, સુવર્ણ, ધન, ધાન્ય, દાસી, દાસ, કુખ્ય, ભાણ) નું પ્રમાણ આવકે રાખવાનું છે.

ફલ પંચ ઉદંબર સ્વાયે, મધ માંસ મધુચિત માયે ।
નહીં અષ્ટમૂલ ગુણ ધારે, સેયે કુવિસન દુઃસ્વકારે ॥૧॥

શબ્દાર્થ.

પંચ ઉદંબર=પીપળો, વડ, ગુ- લર, કઠુંબર, પાકર.	દુઃસ્વકારે=દુઃખદાયક. સેયે=સેવ્યાં.
મધ=મહિરા, કેકી પદાર્થ.	કુવિસન ^૧ =ખરાબ વ્યસન.
માંસ=ખેઇન્દ્રી વિગેરેનું કલેવર.	અષ્ટમૂલગુણુ ^૨ =આઠ મુખ્ય ગુણ.

ભાવાર્થ—પીપળો, વડ, ગુલર, કઠુંબર, અને પાકર એ
આડનાં ફલ અને મધ, માંસ અને મધ મનને લાભ્યાં. એટલે
આઠ મૂલ ગુણુ ધારણ કીધાં નહિં, તેમજ દુઃખદાયક સાત
ખરાબ વ્યસન સેવ્યાં.

બાઈસ અમશ્ય જિન ગાયે, સોમી નિશિદિન મુંજાયે ।

કુછ મેદામેદ ન પાયો, જ્યોં ત્યોં કર ઉદર મરાયો ॥૧૦॥

૧. સાત વ્યસનનાં નામ—૧ જુગાર, ૨ માંસ ભક્ષણ, ૩ મદિ-
રાપાન, ૪ વેશ્યાગમન. ૫ શિકાર. ૬ ચોરી, ૭ પરસ્ત્રીગમન.

૨. આઠ મુખ્ય ગુણુ દરેક શ્રાવકમાં હોવા જોઈએ. એના વગર
શ્રાવકની ગણતરીમાં આવતું નથી. પાંચ ઉદંબર અને ત્રણ મકાર
(મધ-માંસ-મધુ)ને આઠ મૂલગુણુ કહે છે. કેટલાંક પાંચ આણુપ્રત
(જુએ છન્દ ઝમે) અને ત્રણ મકારને આઠ મૂલગુણુ કહે છે.

(૯)

શબ્દાર્થ.

આઠસ=આવીસ

સો ભી=તે પણ.

ઉદર=પેટ.

ગાયે=કદા.

નિશિ=રાત્રે.

ભુંજ્યે=ખાધી

અભક્ષ્ય=નહિં ખાવા લાયક વસ્તુ

લેદાલેદ=તક્ષાવત ઘેર તક્ષાવત.

પાયે=જેયો.

જ્યેાં ત્યેાં=જેમ તેમ

કર=કરીને

ભરાયો=ભર્યું.

ભાવાર્થ—આવીસ નહિં ખાવા લાયક વસ્તુ જિનેશ્વર ભગવાને
કહી છે; તે પણ રાત્રે દિવસે ખાધા, તેમાં કંઈ તક્ષાવત ઘેર
તક્ષાવત જેયો નહિં અને જેમ તેમ કરી પેટ ભર્યું.

અનંતાનુ સુબંધી જાનો પ્રત્યાખ્યાનાપ્રત્યાખ્યાનો ।

સંજ્વલન ચૌકડી ગુનિયે, સર્વ ભેદ સો ષોડશ સુનિયે ॥

પુનિ હાસ્ય અરતિરતિશોગ, ભયગ્લાનિ ત્રિવેદસંયોગ ।

પનવસ જો ભેદ ભયે હમ, इनके वश पाप किये हम ॥

૧ આવીસ અભક્ષ્ય—૧ ઓળા, ૨ જલેખી, ૩ રાત્રિ ભોજન, ૪ બહુ-
ખીજ, ૫ વેગણ, ૬ અથાણું, ૭ પીપલાના
ફલ, ૮ વડના ટેટા, ૯ ગુલરનાં ફલ, ૧૦ કહું-
બર ફલ, ૧૧ પાકર ફળ, ૧૨ અન્નણ્યું ફલ,
૧૩ કંદમૂલ, ૧૪ માટિ, ૧૫ વિષ, ૧૬ માંસ,
૧૭ મધ, ૧૮ માખણ, ૧૯ મદિરા, ૨૦ તુચ્છ-
ફલ, ૨૧ બરફ, ૨૨ અધિતરસ.

શબ્દાર્થ.

અનંતાનુબંધી=અનંત સંસારમાં જન્મણું કરાવવાવાલા મિથ્યા તત્વ પોષક
 પુની=વળી
 હાસ્ય=મશ્કરી કરવી તે
 રતિ=પ્રીતિ
 અરતિ=અપ્રીતિ
 ૨ પ્રત્યાખ્યાન=સાધારણ
 ૪ સંજ્વલન=તદન ઓછો
 સખ=બધા
 શોગ=દિલગીરી

૨ અપ્રત્યાખ્યાન=જરા ઓછો
 ચોકડી=ચાર (ક્રોધ માન, માયા, લોભ)
 ગુનિયે=ગુણિયે
 ગ્લાનિ=સુઝ
 ત્રિવેદ=પુરુષવેદ, સ્ત્રીવેદ, ન-પુંસક વેદ
 સંયોગ=મેલાપ જોડાણ
 સુનિયે=સાંભળીયે-થાય
 પનવીસ=પચ્ચીસ
 ઇમ=એમ

૧ દષ્ટાંત-પથરની શાટને સાંધત્રા ગમે તેટલો પ્રયત્ન કરીએ પણ સંધાય નહીં, તેમ અનંતાનુબંધી કષાય હોય ત્યાં સુધી રાગ દ્વેષ ઘટે નહીં. તેથી સમ્યક્ત મેળવે નહીં.

૨ દષ્ટાંત-હળથી પાડેલી રેખા પાછી પુરાઈ જાય તેથી અનંતાનુબંધી કરતાં ઓછો કષાય રહે તેથી સમ્યક્ત હોવા છતાં શ્રાવકના વ્રત ધારણ થાય નહિં.

૩ દષ્ટાંત-રેતીમાં રેખા પવન આવે કે પુરાઈ જાય તેમ ઉપરના જન્મે કષાય કરતાં ઓછો રાગદ્વેષ રહે અને તેથી શ્રાવકનાં વ્રત પાળી શકાય પણ મુનિનાં વ્રત ધારણ કરી શકાય નહિં.

૪ દષ્ટાંત-પાણીમાં લાકડી મારતાં પાણી જુદાં પડે પણ તરતજ મળી જાય છે, તેમજ સંજ્વલનકષાયથી વેરભાવ તદન ઓછો રહે છે, એટલો પણ કષાય રહે તેથી કેવલજ્ઞાન થાય નહિં.

ભાવાર્થ—અનંતાનુબંધી, અપ્રત્યાખ્યાન, પ્રત્યાખ્યાન અને સંજ્ઞવલન એને (ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ) ચારવડે ગુણીયે તો બધા મળી સોળ લેદ થાય; વળી મશ્કરી, પ્રીતિ, અપ્રીતિ, શોક, ભય, મુગ, પુરુષલોગ, સ્ત્રીલોગ, નપુંસકલોગ (એ નવ-નોકપાપ) નો મેળાપ થાય; એમ જે પચ્ચીસ કપાયના લેદ થયા, તેને વશ થઈ હમોએ પાપ કર્યાં.

નિદ્રાવશ શયન કરાયા, સ્વપ્નેમેં દોષ લગાયા ।

ફિર જાગ વિષય વન ધાયો, નાનાવિધિ વિષફલ સ્વાયો ।

શબ્દાર્થ.

નિદ્રા=ઉંઘ.

શયન કરાયા=સુતો.

ફિર=પાછો

જાગ=જાગીને

વિષયવન=ઇન્દ્રીની વાસનારૂપી
વન.

વિષફલ=ઝેરનાં ફલ (ખરાબ
પરિણામ ઉપજાવે
એવાં પાપ)

ભાવાર્થ—ઉંઘને આધીન થઈ સુતો ત્યારે સ્વપ્નામાં પાપ કર્યું; પાછો જાગીને ઇન્દ્રીની વાસનારૂપ વનમાં દોડયો. અને જુદી જુદી જાતનાં ઝેરી ફલ ખાધાં (પાપ કર્યાં).

આહાર વિહાર નિહારા, इनमें नहीं यत्न विचारा ।

વિવેકે ધરા ઉઠાયા, વિન સોધા મોજન સ્વાયા ॥૧૪॥

(૧૨)

શબ્દાર્થ.

આહાર=ખાવું તે	વિનસોધા=તપાસ્યા વગર
વિહાર=ચાલવું તે	વિચારા=કરી
નિહાર=(મળમૂત્રાદિ) ત્યાગવું તે	ધરા=મુકયું.
ચતન=કેશિષ	ઉઠાયા=ઉઠાવ્યું.
ખિનદેખે=જોયા વગર	

બાવાર્થ—ખાવામાં, ચાલવામાં કે (મળમૂત્ર) ત્યાગવામાં એ (ત્રણ) માં કેશીશ કરી નહિ. વળી વગર જોયે મુકયું અને ઉઠાવ્યું (તેમજ) વગર તપાસે લોજન કર્યું.

જવહીસો પ્રમાદ સતાયો, बहु विधि विकल्प उपजायो ।

कुछ सुधि बुधि नाहिं रही है, मिथ्या मति छाय गई है । १५।

શબ્દાર્થ.

પ્રમાદ=આળસ.	સુધી=સાન.
જખહી=જ્યારે.	બુધિ=અક્ષલ,
સતાયો=ઘેરાયો.	મિથ્યામતિ=કુમતિ.
વિકલ્પ=વિચાર.	છાય ગઈ-ફેલાઈ ગઈ.

બાવાર્થ—જ્યારે આળસથી ઘેરાયો ત્યારે ઘણી ઘણી રીતના વિચાર ઉત્પન્ન કર્યાં; તેમાં જરા સાન કે અક્ષલ રહી નહીં; એટલે કુમતિ ફેલાઈ ગઈ.

मर्यादा तुमढिग लीनी, सोभी सदोष हम कीनी ।

सो भिन्न भिन्न किम कहिये, तुम ज्ञान विषे सब लहिये ॥

(૧૩)

શબ્દાર્થ.

મર્યાદા=પ્રતિજ્ઞા, બાધા, નિયમ.	ભિન્ન ભિન્ન=જુદી જુદી.
ઢિગ=સમક્ષ.	કિમ=કેવી રીતે.
લીની=લીધી.	વિષે=માં.
સદોષ=પાપવાળી.	લહિયે=હેબાય છે.

ભાવાર્થ—તમારી સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા લીધી, તે પણ હમે પાપવાળી કીધી (તોડી); તે જુદી જુદી કેવી રીતે કહીયે, તમારા જ્ઞાનમાં બધું હેબાય છે. (તમે બધું બાણ છે.)

હાહા ! મੈં દુષ્ટ અપરાધી, ત્રસ જીવોંકા જો વિરાધી ।

સ્થાવર રક્ષા ના કીની, ઉરમેં કરુણા ના લીની ॥૧૭॥

શબ્દાર્થ.

હાહા=અરેરે !	દુષ્ટ=પાપી કૂર.
ત્રસ=સ્થાવર સિવાય બધા (બે ઇન્દ્રી, ત્રણ, ચાર અને પંચેન્દ્રી સંજી અસંજી જંગમ જીવ)	સ્થાવર=(પૃથ્વી, જલ, પવન, તેજ, વનસ્પતિ) એકેન્દ્રી
વિરાધી=ઘાતક.	કરુણા=દયા.
ઉરમેં=હૃદયમાં.	અપરાધિ=ગુન્હેગાર-
	રક્ષા=સંભાળ.

ભાવાર્થ—અરેરે ! હું પાપી ગુન્હેગાર જંગમ જીવોનો ઘાતક છું; મેં એકેન્દ્રી જીવની સંભાળ રાખી નહી, અને હૃદયમાં દયા આણી નહીં.

પૃથિવી બહુ યોદ કરાઈ, મહલાદિક જગહ ચુનાઈ ।

વિહલ્ય નો પાની ડોહલો, પંખાસે પવન જીકોલો ॥૧૮॥*

શબ્દાર્થ.

પૃથિવી=જમીન.

મહલાદિક=મકાન વિગેરે.

ડોહલો=ઢોલ્યું.

જીકોલો=નાંખ્યો, વીંજ્યો.

યોદ કરાઈ=યોદાવી.

ચુનાઈ=ચણાવ્યા.

પંખાસે=વિજણાથી.

છાનો=ગાદ્યા.

પાની=પાણી.

ભાવાર્થ—ઘણી જમીન યોદાવી, મકાન વીગેરે જગ્યા ચણાવી, ગાદ્યા વગરનું પાણી ઢોલ્યું (તેમજ) વિજણાથી પવન વીંજ્યો.

હા હાં ! મેં અદયાચારી, બહુ હરિત જો કાય વિદારી ॥

જામેં જીવોંકે સ્વંદા, હમ સ્વાયે ધર આનંદા ॥૧૯॥*

* છંદ ૧૮, ૧૯ અને ૨૦ માં સ્થાવર રક્ષા કેવી રીતે નહીં થય તેનાં દષ્ટાંત છે. પછીના છંદમાં ત્રીસ હિંસા કેવી રીતે થાય છે. તે દર્શાવ્યું છે. વનસ્પતિ જે જાતની હોય છે. ૧ પ્રત્યેક=જે પુદ્ગલમાં એક જીવ. દષ્ટાંત-કેરી. ૨ સાધારણ-જે પુદ્ગલમાં અનેક જીવ-દષ્ટાંત-ખટાકા, સકરીયા-એના કટકા કરીએ અને છાલવાલા જેટલા કટકા રોપીએ તે બધા ઉગે છે એટલે કંદ મૂલમાં અનેક જીવ હોય છે, તેથી શ્રાવકને અભક્ષ્ય છે, માટે શ્રાવકે તે ત્યજવું જ જોઈએ. છંદમાં કહ્યું છે તેમ જોમાં વધારે જીવ તેમાં વધુ સ્વાદ માની તે આનંદથી ખાવું એ પુરી નિર્દયતા છે.

(૧૫)

શબ્દાર્થ.

અહયાચારી=નિર્હય આચાર- વાલો.	હરિત=લીલી (વનરૂપતિ)
કાય=પુદ્ગલ, શરીર.	વિદારી=કાખ્યાં.
જામે=જેમાં અને તેમાં.	ખંદા=જથો, ઢગલો.

ભાવાર્થ—અરેરે ! હું નિર્હય આચારવાળો છું. મેં ઘણી વનરૂપાંતકાય કાખ્યાં, અને જેમાં જથાખંધ જીવ હતા તેને ખુશી થઇ થઇને ખાધા.

હાહા ! मैं प्रमाद वशाई, विन देखे आग्नि जलाई ।

तामध्य जीव जो आये, ते सब परलोक सिधाये ॥२०॥

શબ્દાર્થ.

પ્રમાદ વશાઈ=આલસને લીધે પ્રયત્ન નહીં કર્યો તેથી.	પરલોક=ખીન્ન લોકમાં તામધ્ય=તેમાં. સિધાયે=પહોંચ્યા, ગયા. આયે=આવ્યા.
જલાઈ=સળગાવી	

ભાવાર્થ—અરેરે ! આલસને લીધે વગર જોયે અગ્નિ સળગાવી તેમાં જે જીવ આવ્યા તે ખાધા ખીન્ન લોકમાં પહોંચ્યા. (મરી ગયા)

૧ ત્રણ લોક છે—અધોલોકમાં નિગોદ, સાત નર્ક તેમાં પહેલા નર્કમાં ભવનવાસી અને વ્યંતરવાસી દેવ પણ છે. મધ્યમાં મૃત્યુલોક અને જ્યોતિષ દેવ અને ત્રીજાં ઉર્ધ્વલોકમાં વૈમાનિક દેવ (સ્વર્ગ)ના વિગેરે.

વીંધો અન્ન રાત્રિ પિસાયો, ઇન્ધન વિન સોધ જલાયો ।
જાહૂ લે જગહ બુહારી, ચિંટિયાંદિક બહુત વિદારી ॥૨૧॥

શબ્દાર્થ.

બીંધે=સળેલું	ઝાડું=સાવરણી.
ઇન્ધન=ઝાકડાં	પિસાયો=હળાવ્યું.
ચિંટીયાંદિક-કીડી વીગેરે.	બુહારી=વાળી.
અન્ન=અનાજ.	જગહ=જગ્યા, જમીન.

ભાવાર્થ—રાત્રે સળેલું અન્ન હળ્યું; વગર તપાસ્યે
ઝાકડાં સળગાવ્યાં, સાવરણી લઈ જમીન વાળી; (તેમાં)
કીડી વીગેરે ઘણાં જીવંત માર્યાં.

જલ છાન જીવાંની કીની, સોમી મૂડાલ સો દીની ।
નહીં જલથાનક પહુંચાઈ, કિરિયાવિન પાપ ઉપાઈ ॥૨૨॥

શબ્દાર્થ.

છાન=ગાળવાથી	જીવાની કીની=જીવ નીકળ્યા.
સોમી=તે પશુ	જલથાનક ^૧ =તે પાણીને ઠેકાણે
કિરિયા=આચાર વિચાર.	ઉપાઈ=મેળવ્યું.
જૂ=જમીન.	ડાલ દીની=ફેંકી દીધા.

૧-ખરા પાણીના જીવ મીઠા પાણીમાં મરી જાય છે, વીગેરે-તેથી
પાણી ગાળી સંખારો રહે તે જેના તે કુવામાં પહોંચાડવો જોઈએ.

*ભાવાર્થ—પાણી ગાળવાથી જીવ નીકળ્યા તે પછી જમીનપર ફેંકી દીધાં તેને (સંખારાને) તેજ પાણીને ઠેકાણે પહોંચાડ્યા નહિં તેથી આચાર વગર પાપ મેળવ્યું.

જલમલ મોરિન ગિરવાયો, કૃમિકુલ बहु घात करायो ।
नदियोंमें चीर धुवाये, कोसोंके जीव मराये ॥२३॥

શબ્દાર્થ.

મલ=મલમૂત્ર, દુર્ગંધ વસ્તુ.	કૃમિકુલ=કીડાનો જથ્થો, સં- ખ્યાબંધ કીડા.
મોરિન=ખાળ, નીકેરી, ગટર	ચીર=કપડાં.
ગિરવાયો=નખાવ્યું.	ધુવાયે=ઘોવડાવ્યા.
કોસ=બે માઈલ.	મરાયે=મરાવ્યાં.

ભાવાર્થ—પાણી અને મલમૂત્ર ખાળમાં રેડાવ્યાં, તેમાં ઘણાં સંખ્યાબંધ જીવની હિંસા કરાવી. નદીમાં કપડ ઘોવડાવ્યાં તેથી ઘણા ગાઉ સુધીના જીવ મરાવ્યા.

अन्नादिक सोध कराये, तामध्य जीव निकराये ।

तिनको नहीं यत्न करायो, गलियारे धूप डरायो ॥२४॥

* જલ ગાળવાની વિધિ—જે કપડાંમાંથી સૂર્યનાં કીરણ ન દેખાય તેવું ૨૪ આંગળ પહોળું અને ૩૬ આંગળ લાંબુ એવું સફેદ કપડું લઈને એવડું કરવું ને તેનાથી પાણી ગાળવું.

શબ્દાર્થ.

સોધ કરાચે=તપાસાવ્યા; સાફ	ની કરાચે=કઢાવ્યા.
કરાવ્યા.	ધૂપ=તડકા.
ગલિયારે=રસ્તાપર.	યત્ન=જતન.
ડરાયો=નખાવ્યા.	

ભાવાર્થ—અનાજ વિગેરે તપાસાવ્યા તેમાંથી જે જીવ કઢાવ્યા તેનું જતન કરાવ્યું નહીં અને રસ્તાપર તડકામાં નખાવ્યા.

ફિર દ્રવ્ય કમાવન કાજે, વહુ આરમ્મ હિંસા સાજે ।

કિય અઘ તૃષ્ણાવશ ભારી, કરુણા નહીં રંચ વિચારી ॥૨૫॥

શબ્દાર્થ.

ફિર=વલી.	સાજે=કીધી.
આરંભ=ક્રિયાકાંડ.	રંચ=જરાએ.
તૃષ્ણા=લોભ.	કમાવન=પેદા કરવા.
દ્રવ્ય=પૈસા, ધન.	

ભાવાર્થ—વળી ધન પેદા કરવા માટે ઘણા ક્રિયાકાંડમાં હિંસા કીધી, લોભને આધિન થઈ મોટાં મોટાં પાપ કર્યાં અને જરાએ દયા આણી નહીં.

इत्यादिक पाप अनन्ता, हम कीने श्री भगवन्ता ।

सन्तत चिरकाल उपाये, वाणीसे जात न गाये ॥२६॥

શબ્દાર્થ.

ઈત્યાદિક=એ વિગેરે.

સન્તત=હમેશા.

વાણીસે=મોઢથી.

અનન્ત=પાર વગરના.

ચિરકાલ=લાંબા વખતથી.

જાત=શકાય.

ગાયે=કહી.

શ્રી=પૂજ્ય.

ભાવાર્થ—હે પૂજ્ય ભગવાન, હમેશ્વે ઉપર કહ્યા તે વિગેરે પાર વગરનાં પાપ કર્યાં છે તે લાંબા વખતથી હમેશા મેળવ્યાં છે; તેને મોઢથી કહી શકાય એમ નથી.

તાકો જુ ઉદય અવ આયો, નાના વિધિ મોહિ સતાયો ।
ફલ મુંજત જો દુઃખ પાઠું, વચસે કૈસે કર ગાઠું ॥૨૭॥

શબ્દાર્થ.

તાકો=તેનો (તે પાપનો)

ઉદય=પ્રકાશ, ફળ ભોગવવાનો
વખત.

અખ=હવે

મોહિ=મને

ભૂંજત=ભોગવતાં.

આ.યો=આવ્યો.

સતાયો=સંતાપે છે.

જો=જે.

નાનાવિધિ=જુદી જુદી રીતે.

! લ=પારણામ.

કૈસે કર=કેવી રીતે.

ભાવાર્થ—તેનું ફળ ભોગવવાનો વખત હવે આવ્યો.
તે હવે મને જુદી જુદી રીતે સતાવે છે; પરિણામ ભોગવતાં
જે દુઃખ મેળવું છું તે મોઢથી કેવી રીતે કહું ?

(૨૦)

તુમ જાનત કેવલજ્ઞાની, દુઃખ દૂર કરો શિવથાની ।

હમ તો તુમ શરણ લહી હૈ, જિનતારણ વિરદ સહી હૈ ॥૨૮॥

શબ્દાર્થ.

શિવથાની=સિદ્ધાલયમાં રહેનાર	તારણુ=તારનાર.
લહી હૈ=લીધું છે.	વિરદ=જશ.

ભાવાર્થ—હે સર્વજ્ઞ ભગવાન, તમે તે (દુઃખ) જાણો છો; હે સિદ્ધાલયમાં રહેનાર ! દુઃખ દૂર કરો; હમે તો તમારો આશરો લીધો છે. જિનેશ્વર ! તમે તારનાર છો (એવો તમને) જશ નક્કી છે.

एक ग्रामपती जो होवे, सो भी दुःखिया दुःख खोवे ।

तुम तीन भुवनके स्वामी, दुःख मेटो अन्तर्यामी ॥२९॥

શબ્દાર્થ.

ગ્રામપતિ=રાજ.	દુઃખિયા=દુઃખીનું.
ખોવે=દૂર કરે.	ભવન=લોક (અધો, મધ્ય, ઉર્ધ્વ)
સ્વામી=ઉપરિ.	મેટો=મટાડો.
અન્તર્યામી=ઘટઘટના જાણનાર	

ભાવાર્થ—એક ગામનો રાજ હોય તે પણ દુઃખ દૂર કરે છે (તો) તમે ત્રણ લોકના ઉપરી છો (માટે) હે ઘટ-ઘટના જાણનાર ! મહારા દુઃખને મટાડો.

દ્રોપદીના ચીર બઢાયો, સીતા પ્રતિ કમલ રચાયો ।
અંજનસે કિયે અકામી, દુઃખ મેટો અન્તર્યામી ॥૩૦॥

શબ્દાર્થ.

ચીર=કપડું.

સીતા=રામની સ્ત્રી.

પ્રતિ=માટે.

અંજન=એક ચોર હતો.

રચાયો=રચાવ્યું.

અકામી=ઈચ્છા રહિત.

ભાવાર્થ—૧દ્રોપદીનું કપડું વધારાવ્યું, ૨સીતા માટે કમલ રચાવ્યું. ૩અંજન ચોરને મોહ રહિત બનાવ્યો, (માટે) હે ઘટઘટના જાણનાર, દુઃખ મટાડો.

મેરે ઔગુણ ન ચિતારો, જિન અપના વિરદ નિહારો ।

સબ દોષ રહિત કરો સ્વામી, દુઃખ મેટો અતર્યામિ ॥૩૧॥

૧—દુઃશાસને સભામાં દ્રોપદીનું લુગડું કઢાવવા માડ્યું પણ શીલ-વ્રતના પ્રભાવથી દેવલોકે લુગડું વધારેલું હતું.

૨—સીતા શીલવ્રતી હતી છતાં તેને ક્ષત્રિય લગાડવામાં આવ્યું હતું, તે નક્કી કરવા બળતી ચીતામાં તે પડી પણ અગ્નિને બદલે પાણી થયું અને તેમાં કમળ દેવલોકે રચ્યું હતું.

૩—અંજનચોર રાજાને ત્યાં ચોરી કરી નહાસતો હતો પણ જેનું ધર્મપર શ્રદ્ધા થઈ અને ૧૦૮ દોરીના સીકાંપર બેઠો. નીચે ભાલા બરછી ઉભા ખોસેલા હતાં છતાં નમોકાર મંત્રપર આધાર રાખી મંત્ર બોલી ૧૦૮ દોરી કાપી નાંખી, તેમજ ઇચ્છારહિત થયો.

(૨૨)

શબ્દાર્થ.

ચેરે=મારા.

નિહારે=જુઓ.

ચૌગુણ=દોષ.

અપના=પોતાનો.

ચિતારે=જોશો.

આવાર્થ—હે જિનેશ્વર, મારા દોષ જોશો નહિં, પોતાના વશને જુઓ, મને બધાં પાપ (કર્મ) રહિત કરો અને હે ઘટઘટના આણનારા, મ્હારા દુઃખને મટાડો.

ઇન્દ્રાદિક પદ નહીં चाहूं, विषयोंमें नाहिं लुभाहूं ।

રાગાદિક દોષ હરી જે, પરમાત્મ નિજપદ દીજે ॥૨૨॥

શબ્દાર્થ.

ઇન્દ્ર=દેવતા ઉપરિ.

આહું=ઇચ્છું.

લુભાહું=લલચાયો.

રાગાદિક=રાગદ્વેષ વિગેરે.

નિજપદ=પોતાનું પદ. ચૌગુણપદ.

*આવાર્થ—ઇન્દ્ર વિગેરેની પદવી હું માંગતો નથી કારણકે વિષયમાં હું લલચાયો નથી; હે પરમાત્મા, મારા રાગ દ્વેષ વિગેરે (અહાર) દોષ દૂર કરો અને મને પોતાનું પદ અપો.

ટોહા.

दैतसरहित जिन देवजी, निज पद दीजे मोहि

स्व जीोंका सुख बढ़े, आनंद मंगल होहि ॥२॥

* સ્વર્ગમાં રહ્યા સુખ ભોગવવાનું હોય છે પણ ત્યાં વિષય-આહુના વધુ હોય છે.

(૨૩)

શબ્દાર્થ.

મોહિ=મને.

મં=પાપ.

મટે=મધો.

ગલ=માલનાર, દૂર કરનાર.

દોષરહિત=વીતરાગ.

ભાવાર્થ—હે વીતરાગ ભગવાન, મને આપનું મદ આપો અને સર્વ છુવને સુખ વધો અને પાપ દૂર કરનાર આનંદ થાઓ.

અનુભવ મણિકે પારશ્વી, જોહરી આપ જિનેંદ્ર ।

યહી સુવર મોહિ દીજિયે, ચરણ શરણ આનંદ ॥૨॥

શબ્દાર્થ.

અનુભવ=અભ્યાસ મ્હાવરો,

સમ્યગ્જ્ઞાન.

જોહરી=અવેશી.

પારશ્વી=પારખનાર.

સુવર=સાફ વરદાન.

ભાવાર્થ—હે જિનેશ્વર, સમ્યગ્જ્ઞાનરૂપ રત્નના પારખનાર તમે પોતે છો, માટે મને એવું સાફ વરદાન આપો કે તમારે ચરણને આશરે રહેવાથી (મને) આનંદ મળે (મોક્ષપદ મળે.)

ઇતિ આલોચના પાઠનું ગુજરાતી ભાષાંતર

શ્રી. લલિતાબાઈ અંકલેશ્વર નિવાસીકૃત

સંપૂર્ણ.

દિગંબર જૈન ગુજરાતી—

સાહિત્યોદ્ધારક ફંડ—સુરત.

આ સંસ્થાની સ્થાપના શ્રી. પૂજ્ય બ્ર. શીતલ-
પ્રસાદજીના શુભ પ્રયાસથી થયેલી અને તેનું કાર્ય
શરૂ થઈ ચુક્યું છે અર્થાત્ આ સંસ્થા તરફથી સુરતના
(ગોપીપુરાના) નૃસિંહપુરાના મંદિરના મોટા શાસ્ત્રાલં-
કારમાંથી શ્રી ૧૦૮ લદ્ધારક શ્રીભૂષણકૃત એક પ્રાચીન
હસ્ત લિખિત શાસ્ત્ર નામે—

શ્રી પ્રद्यુમ્નકુમાર રાસ—

જે ૩૧૭ વર્ષ ઉપર સુરતમાં એજ મંદિરમાં
રચાયલું અને ૨૭૯ વર્ષ ઉપર બ્રહ્મચારી ઈન્દ્રજી દ્વારા
એજ મંદિરમાં ફરી લખાયલું તેની હુબહુ નકલ કરા-
વીને આ સંસ્થાનો આ પ્રથમ ગ્રંથ ગુજરાતી અક્ષરે
છપાઈને તૈયાર થયો છે. પૃષ્ઠ સંખ્યા ૧૫૦ અને પ્રયા-
સાર્થ લાગટ કિંમત માત્ર આઠ આના. ખુણેખોખરે
અવ્યવસ્થિત પડેલા ગુજરાતી ભાષાના પ્રાચીન દિ. જૈન
સાહિત્યનો ઉદ્ધાર કરવા માટે તથા પ્રાચીન ગુજરાતી
દિ. જૈન કવિયોનો રસાસ્વાદ લેવા માટે આ પુસ્તકની
સામટી પ્રતો અવશ્ય મંગાવો અને આ કાર્યને ઉત્તે-
જન આપો.

મળવાનું સ્થળ:—

મુલચંદ કસનદાસ કાપડિયા, મંત્રી,

દિ. જૈન ગુજરાતી સાહિત્યોદ્ધારક ફંડ, ચંદાવાડી-સુરત.

પાઠશાળાઓ માટે ઉપયોગી

ગુજરાતી પુસ્તકો.

તત્વાર્થ મુત્ર	(ગુજરાતી અર્થ સાથે)	૦૧૨
ભક્તામર સ્તોત્ર	” ”	૦૧
રત્નકરંડ શ્રાવકાચાર	” ”	૦૧
છહાલા	” ”	૦૧
કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર	” ”	૦૧
બાળબોધ જૈનધર્મ ભાગ ૧લો	૦)૦૧૧૧ ભાગ બીજો	૦)૦૧
”	ભાગ ત્રીજો ૦)૨	ભાગ ચોથો ૦૧
અકલંક ચરિત્ર	(અર્થ સહિત)	૦)૩
આલોચના પાઠ	(ગુજરાતી અર્થ સાથે)	૦)૦૧૧
દિગંબર જૈન સ્તવનાવલી		૦૧
દિગંબર જૈન જ્ઞાનસંગ્રહ		૦)૩
સામાયિક પાઠ બાપા	(ગુજરાતી અર્થ સાથે)	૦)૦૧૧
દર્શન પાઠ	૦)૦	આલોચના પાઠ ૦)૦
નિર્વાણ કાંડ	૦)૦	છહાલા ૦)૦
૬૪ છત્રીસી	૦)૦	રવિવાર પ્રત કથા ૦)૦૧૧
ધર્મ પરીક્ષા	૦૧	યશોધર ચરિત્ર ૦૧
ચેતન-કર્મ ચરિત્ર	૦૧	ધર્મ પ્રબોધિની ૦)૩
જીવંધર ચરિત્ર	૦૧	સુકુમાલ ચરિત્ર ૦૧૨
દ્રવ્યસંગ્રહ સાર્થ હિંદી	૦૧	શ્રીશિક્ષા ૧-૨ હિંદી ૦)૨ ૦)૩

મળવાનું સ્થળ:—

મૈનેજર, દિગંબર જૈન પુસ્તકાલય—મુરત.

દિગંબર જૈન ગુજરાતી—

સાહિત્યોદ્ધારક ફંડ—સુરત.

આ સંસ્થાની સ્થાપના શ્રી. પૂજ્ય બ્ર. શીતલ-
પ્રસાદજીના શુભ પ્રયાસથી થયેલી અને તેનું કાર્ય
સર થઈ ચુક્યું છે અર્થાત્ આ સંસ્થા તરફથી સુરતના
(ગોપીપુરાના) નૃસિંહપુરાના મંદિરના મોટા શાસ્ત્રાલં-
કારમાંનું શ્રી ૧૦૮ ભદ્રારક શ્રીભૂષણકૃત એક પ્રાચીન
હસ્તલિખિત શાસ્ત્ર નામે—

શ્રી પ્રद्यુમ્નકુમાર રાસ—

જે ૩૧૭ વર્ષ ઉપર સુરતમાં એજ મંદિરમાં
રચાયલું અને ૨૭૬ વર્ષ ઉપર બ્રહ્મચારી ઈન્દ્રજી દ્વારા
એજ મંદિરમાં ફરી લખાયલું તેની હુબહુ નકલ કરા-
વીને આ સંસ્થાનો આ પ્રથમ અન્ય ગુજરાતી અક્ષરે
છપાઈને તૈયાર થયો છે. પૃષ્ઠ સંખ્યા ૧૫૦ અને પ્રયા-
સાર્થ લાગટ કિંમત માત્ર આઠ આના. ખુણેખોખરે
અવ્યવસ્થિત પડેલા ગુજરાતી ભાષાના પ્રાચીન દિ. જૈન
સાહિત્યનો ઉદ્ધાર કરવા માટે તથા પ્રાચીન ગુજરાતી
દિ. જૈન કવિઓનો રસાસ્વાદ લેવા માટે આ પુસ્તકની
સામટી પ્રતો અવશ્ય મંગાવો અને આ કાર્યને ઉત્તે-
જન આપો.

મળવાનું સ્થળ:—

મુલચંદ કસનદાસ કાપડિયા, મંત્રી,

દિ. જૈન ગુજરાતી સાહિત્યોદ્ધારક ફંડ, મંદાવાડી-સુરત.

